

Aanleg van een darmstoma

Inhoud

Wat is een darmstoma?	3
Vorbereidingen	3
Gesprek specialist	3
Gesprek stomaverpleegkundige	3
Gesprek pre-operatieve screening en anesthesie	3
Opnamedatum	4
De opname	4
Voorafgaande aan de operatie	4
De operatie	5
Na de operatie	5
De stoma	5
Mogelijke risico's en complicaties	6
Na de behandeling	7
Leefregels	7
Wanneer neemt u direct contact op?	8
Controle	8
Meer informatie	9
Vragen	10
Contactgegevens	10

Aanleg van een darmstoma

U krijgt binnenkort een darmstoma. In deze folder vindt u informatie over de gang van zaken rondom het aanleggen van een stoma. Het is goed u te realiseren dat voor u persoonlijk de situatie anders kan zijn dan beschreven is.

Wat is een darmstoma?

Stoma is het Griekse woord voor mond en opening. In de medische wereld gebruikt men het woord stoma voor een operatief aangelegde opening in de buikwand voor urine (urinstoma) of ontlasting (darmstoma). Een darmstoma moet worden aangelegd wanneer ontlasting het lichaam niet langs de natuurlijke weg kan verlaten.

Vorbereidingen

Gesprek specialist

De specialist heeft in overleg met u besloten een darmstoma aan te leggen. De specialist informeert u tijdens uw polikliniekbezoek over de soort stoma en de operatie en bespreekt de mogelijke gevolgen en complicaties met u.

Gesprek stomaverpleegkundige

Op dezelfde dag als het gesprek met de specialist heeft u een kennismakingsgesprek met de stomaverpleegkundige. Deze verpleegkundige heeft zich gespecialiseerd in stomazorg en bespreekt met u het omgaan met de stoma en de gevolgen daarvan.

Gesprek pre-operatieve screening en anesthesie

U wordt geopereerd en bent daarom doorverwezen naar de polikliniek Pre-Operatieve Screening. Op deze polikliniek bekijkt de anesthesioloog of de operatie voor u extra gezondheidsrisico's met zich meebrengt. Dit noemen we pre-operatieve screening. Tijdens dit gesprek komen een aantal onderwerpen aan bod. Dit zijn onder andere de soort verdoving (anesthesie) en pijnstilling. Ook bespreekt u waarop u moet letten met eten, drinken en roken op de dagen rondom de operatie.

Daarnaast maakt u afspraken over hoe u op die dagen uw medicijnen gebruikt. Dit geldt ook voor bloedverdunners. Bespreek het gebruik van bloedverdunners ook altijd met uw behandelend arts. Als u medicijnen gebruikt, neem dan een actueel medicijnoverzicht of medicijnpaspoort mee.

Op de polikliniek Pre-Operatieve Screening kunt u alleen op afspraak terecht. De polikliniek is telefonisch bereikbaar van maandag t/m vrijdag tussen 08.00 en 17.00 uur via telefoonnummer 040 - 239 85 01.

Meer informatie over pre-operatieve screening en verdoving vindt u in de folder 'Anesthesie'.

Opnamedatum

U komt op een wachtlijst te staan voor de operatie. Een medewerker van de polikliniek Chirurgie neemt ongeveer twee dagen voor de operatie contact met u op, om door te geven wanneer u wordt opgenomen. U wordt op de dag van de operatie opgenomen op de verpleegafdeling Chirurgie of de verpleegafdeling Chirurgie/ Gynaecologie.

De opname

Op de dag van de opname meldt u zich aan de balie van de met u afgesproken verpleegafdeling. Een verpleegkundige brengt u vervolgens naar de kamer.

Neemt u de medicijnen die u thuis gebruikt mee naar het ziekenhuis.

Voorafgaande aan de operatie

Nadat de verpleegkundige u heeft geholpen met het installeren op de kamer, voert deze een aantal controles bij u uit, zoals het meten van uw temperatuur en polsslag. Verder bestaat de voorbereiding op de operatie uit het toedienen van een injectie om trombose te voorkomen. Darmvoorbereiding is bij deze operatie niet nodig.

Op de dag van de opname komt de stomaverpleegkundige bij u langs om in overleg met u de plaats te bepalen waar de stoma gaat komen. Toch kan dit slechts een aanduiding zijn. De arts die u opereert is hierbij namelijk afhankelijk van de omstandigheden in de buik. Als alle

voorbereidingen zijn getroffen, wacht u tot u aan de beurt bent. De verpleegkundige kan u vertellen wanneer dit ongeveer zal zijn.

De operatie

De verpleegkundige zorgt dat u klaar bent voor de operatie. Zodra u aan de beurt bent, brengt de verpleegkundige u in bed naar de voorbereidingskamer. De operatieassistent haalt u hier op zodra de operatiekamer gereed is. De operatie vindt plaats onder algehele narcose. Deze wordt toegediend via een infuus.

Na de operatie

Na de operatie wordt u naar naar de uitslaapkamer (recovery) gebracht. Zodra u stabiel bent, wordt u teruggebracht naar de verpleegafdeling Chirurgie of de verpleegafdeling Chirurgie/ Gynaecologie voor verder herstel. Direct na de operatie heeft u een aantal slangetjes:

- een infuus voor toediening van vocht en medicijnen;
- mogelijk één slangetje (drain) in uw buik voor afvoer van eventueel bloed en inwendig wondvocht;
- een slangetje via uw plasbuis in uw blaas (blaaskatheter) voor afloop van urine.

Naarmate u verder herstelt na de operatie, worden al deze hulpmiddelen verwijderd.

De stoma

Na de operatie heeft u een zakje op de buik waar de ontlasting in komt. De stomaverpleegkundige informeert u over de verschillende opvangmaterialen en de verzorging van de stoma. De eerste dagen na de operatie zit er een doorzichtig zakje op uw stoma geplakt zodat de stoma goed zichtbaar is. Later wordt dit vervangen door een huidkleurig zakje.

De stomaverpleegkundige kijkt samen met u wat het meest geschikte opvangmateriaal is en met welk materiaal u het beste kunt omgaan. Ook zal de (stoma) verpleegkundige samen met u oefenen, zodat u de stoma zelf kan verzorgen als u naar huis gaat.

Afhankelijk van welke operatie u heeft gehad, kan het zijn dat u na de operatie nog 'loze aandrang' blijft houden (het gevoel dat u naar het toilet moet, zonder dat er ontlasting komt). Wanneer u deze aandrang voelt, kunt u het beste hieraan toegeven en naar het toilet gaan. Er kan slijm komen; dit is normaal. De stomaverpleegkundige legt u dit verder uit.

In de dagen na de operatie wordt er geleidelijk aan gestart met voeding. U krijgt eten en drinken naarmate uw maagdarmsstelsel dit kan verdragen. Via vloeibare voeding bouwt dit zich op naar vaste voeding. Het is belangrijk dat u voldoende drinkt, vezelrijk eet en uw voeding goed kauwt. De diëtist kan u hierover verder adviseren.

In het begin komt er alleen bloederig vocht en/of slijm uit de stoma, dit is normaal. Na een aantal dagen gaat de stoma dunne ontlasting produceren, die na verloop van tijd vaster zal worden. Bij een stoma van de dunne darm blijft de ontlasting dun. Dit is omdat het indikkingproces dat in de dikke darm plaatsvindt, nu gemist wordt. Bij een stoma van de dikke darm is de ontlasting vaak van gewone dikte en de hoeveelheid ontlasting blijft normaal.

Een stoma is een ingrijpende verandering waarmee u moet leren leven. Dat is niet gemakkelijk. Duidelijke voorlichting, goede voorbereiding op de operatie en begeleiding helpen daarbij. De stomaverpleegkundige bespreekt welke problemen er kunnen optreden bij het hebben van een stoma en is altijd bereid om uw vragen te beantwoorden, ook als u al uit het ziekenhuis bent ontslagen.

Mogelijke risico's en complicaties

Geen enkele operatie is zonder risico's. Zo zijn ook bij deze operatie de normale risico's op complicaties aanwezig, zoals nabloeding, wondinfectie, trombose of longontsteking.

Na de behandeling

Als alles goed gaat, kunt u ongeveer een week na de operatie naar huis. Dit is echter afhankelijk van uw herstel. Vanuit het ziekenhuis wordt thuiszorg geregeld. De medewerkers van de thuiszorg kunnen u in de thuissituatie verder begeleiden bij het verzorgen van en omgaan met uw stoma.

Leefregels

De (stoma)verpleegkundige geeft u uitleg over de leefregels rondom een stoma. U krijgt brochures mee zodat u thuis op uw gemak nog eens alles kan doorlezen.

Als u weer thuis bent, is het belangrijk dat u zich zo goed mogelijk houdt aan de volgende leefregels:

- **Algemeen:** Probeer zoveel mogelijk uw normale activiteiten te hervatten. Uitgebreide informatie hierover vindt u in de brochures van de stomavereniging Harry Bacon.
- **Douchen/baden:** U mag douchen zodra de operatiepleister is verwijderd. Deze wordt de eerste dag na de operatie verwijderd door de verpleegkundige. U mag baden en zwemmen zodra de hechtingen verwijderd zijn. Dit wordt gedaan op de polikliniek bij uw eerste polikliniekbezoek. De temperatuur van het water mag maximaal 38°C zijn, niet warmer.
- **Lichamelijke activiteiten:** Het is raadzaam om geen zware werkzaamheden te verrichten of zwaar te tillen (>5kg) gedurende de eerste zes weken.
- **Sporten:** Vermijd de eerste zes weken sporten die veel lichamelijke inspanning vergen. Beoefen nooit meer 'lijf-aan-lijf' sporten, zoals boksen en oosterse vechtsporten.
- **Fietsen en autorijden:** De eerste zes weken moet u ook rustig aan doen met fietsen en autorijden. Dit houdt in dat u maximaal een uur achter elkaar (rustig) mag fietsen of autorijden.
- **Seksualiteit:** Afhankelijk van de ingreep zijn er mogelijk beperkingen. Uw behandelend arts legt u dit uit, omdat dit voor iedereen verschillend is. Meer informatie hierover kunt u nalezen in de folder 'stoma en seksualiteit' van de stomavereniging Harry Bacon.

- Voeding en ontlasting: Bepaalde voedingsstoffen kunnen een dunnere ontlasting geven, waardoor voeding de darm sneller passeert. Ook kan bij bepaalde voeding meer gasvorming optreden, wat hinderlijk kan zijn. De stomaverpleegkundige kan u hierover adviseren. Zorg dat u niet teveel in gewicht aankomt of afvalt, dat kan problemen geven met de stoma en de verzorging. Afhankelijk van de soort stoma, is het belangrijk dat de diëtist u ook poliklinisch blijft begeleiden. De diëtist bespreekt dit met u. Ook hierover vindt u meer in de folder 'voeding bij een stoma' van de stomavereniging Harry Bacon.
- Werk: Afhankelijk van de operatie en nabehandeling kunt u, in overleg met uw behandelend arts, binnen enkele weken uw werkzaamheden weer hervatten. Dit is afhankelijk van het soort werk dat u doet en van uw lichamelijke conditie. Hierover kunt u meer lezen in de folder 'stoma en werk' van de stomavereniging Harry Bacon.

Wanneer neemt u direct contact op?

Het is belangrijk dat u bij de volgende verschijnselen contact opneemt:

- bij nabloeding, roodheid, zwelling of koorts;
- bij benauwdheid of pijn bij de ademhaling.

Neem telefonisch contact op:

- met de polikliniek Chirurgie (tijdens kantooruren);
- met de Spoedeisende Hulp (buiten kantooruren).

De telefoonnummers vindt u onder 'Contactgegevens'.

Controle

Na ongeveer twee weken heeft u een controleafspraak bij uw specialist en een afspraak bij de stomaverpleegkundige. De stomaverpleegkundige verwijdert dan de hechtingen. Na ongeveer acht weken komt u nog een keer naar de stomaverpleegkundige. Vervolgens worden, afhankelijk van hoe het met u gaat, verdere controles afgesproken.

Meer informatie

Nederlandse Stoma vereniging 'Harry Bacon'

U kunt voor informatie terecht bij de vereniging van en voor stomapatiënten 'Harry Bacon'. Zij hebben een aantal brochures samengesteld met daarin uitgebreide informatie over de zorg rondom een stoma. Mocht u behoefte hebben aan lotgenotencontact, dan kan dit ook via deze vereniging:

Wilhelminastraat 45

3621 VG Breukelen

Telefoon: 0346-26 22 86 (ma t/m vrij van 9.00 – 16.30 uur)

Internet: www.harry-bacon.nl

E-mail: harry.bacon@tip.nl

Voorlichtingscentrum KWF Kankerbestrijding

Sophialaan 8

1075 BR Amsterdam

Hulp- en informatielijn: 0800-0226622 (ma t/m vrij tussen 10.00 -12.30 en 13.30 - 16.00 uur)

Telefoon: 020-570 0500

Internet: www.kankerbestrijding.nl

Maag Lever Darm Stichting

Postbus 430

3430 AK Nieuwegein

Telefoon: 030-605 5881

Infolijn: 0900 20 25 625 (€ 0,20 p/m), bereikbaar op werkdagen van 9.00 tot 17.00 uur.

Internet: www.mlds.nl

E-mail: voorlichting@mls.nl

Crohn en Colitis Ulcerosa vereniging Nederland

Internet: www.crohn-colitis.nl

Vragen

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen, stel deze dan aan uw behandelend specialist, de stomaverpleegkundige of uw huisarts. U kunt hiervoor op werkdagen tijdens kantooruren een afspraak maken.

Contactgegevens

Catharina Ziekenhuis
Telefoon 040 - 239 91 11
www.catharinaziekenhuis.nl

Spoedeisende Hulp
040 - 239 96 00

Polikliniek Chirurgie
040 - 239 71 50

Stomaverpleegkundige
040 - 239 75 66

Verpleegafdeling Chirurgie
040 - 239 79 50

Verpleegafdeling Chirurgie/Gynaecologie
040 - 239 81 50

Routenummers en overige informatie over de afdeling Chirurgie kunt u terugvinden op www.catharinaziekenhuis.nl/chirurgie

Altijd als eerste op de hoogte?

Meld u dan aan voor onze nieuwsbrief:

www.catharinaziekenhuis.nl/nieuwsbrief

Michelangelolaan 2 – 5623 EJ Eindhoven
Postbus 1350 – 5602 ZA Eindhoven